

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Rosyjska filozofia i myśl społeczna		8.0.11156	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Rosjoznawstwo	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Diana Oboleńska, profesor uczelni; dr hab. Monika Rzeczycka, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		6	
Wykład, Ćw. audytoryjne		Semestr 3:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w zajęciach,	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - studiowanie literatury,	
Liczba godzin		25 godzin - przygotowanie zadań wskazanych przez prowadzącego oraz przygotowanie do zaliczenia.	
Wykład: 30 godz., Ćw. audytoryjne: 30 godz.		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
		Semestr 4:	
		30 godzin - udział w zajęciach,	
		20 godzin - studiowanie literatury,	
		25 godzin - przygotowanie zadań wskazanych przez prowadzącego oraz przygotowanie do egzaminu.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski - rosyjski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		- Zaliczenie na ocenę	
- Wykład konwersatoryjny		- Egzamin	
- Wykład problemowy		Formy zaliczenia	
- Wykład z prezentacją multimedialną		- przygotowanie pracy pisemnej egzamin ustny lub pisemny	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	

Student otrzymuje zaliczenie w semestrze 3 na podstawie:

- czynnego udziału w zajęciach – 20%,
- systematycznego przygotowywania w formie ustnej i/lub pisemnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego – 30%,
- ustnych lub pisemnych kolokwium obejmujących treści programowe przedmiotu i/lub przygotowanego projektu, prezentacji lub pracy pisemnej – 50%. (Prowadzący każdorazowo precyzuje zakres zadania oraz tryb zaliczenia).

Student otrzymuje ocenę w semestrze 4 na podstawie:

- czynnego udziału w zajęciach – 20%,
- oceny z kolokwium śródsesemestralnego - 20%
- egzaminu pisemnego lub ustnego obejmującego trzy pytania problemowe – 60%.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	Dyskusja	Zadania realizowane w trakcie zajęć	Kolokwium	Egzamin
Wiedza				
K_W01		X	X	X
K_W02		X	X	X
K_W05		X	X	X
K_W10		X	X	X
K_W11		X	X	X
Umiejętności				
K_U01	X	X	X	X
K_U02	X	X	X	X
K_U03	X	X	X	X
K_U04		X	X	X
K_U05	X	X	X	X
K_U07	X	X	X	X
K_U10	X	X	X	X
K_U11	X	X	X	X
K_U13		X	X	X
K_U14	X	X		X
K_U15		X		X
Kompetencje społeczne				
K_K01	X	X		
K_K03	X	X		

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie przedmiotu wstęp do nauki o kulturze, warunkiem uczestnictwa w wykładzie w semestrze 4 jest zaliczenie ćwiczeń w semestrze bezpośrednio poprzedzającym realizację zajęć. W szczególnych sytuacjach prowadzący może postanowić inaczej.

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka rosyjskiego na poziomie pozwalającym na udział w zajęciach.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest pogłębienie wiedzy, umiejętności i kompetencji w zakresie nauk o kulturze i religii, zapoznanie studentów z wiedzą o filozofii rosyjskiej i zdobycie oraz doskonalenie umiejętności analizy i interpretacji różnych zjawisk należących do tego obszaru kultury rosyjskiej.

Treści programowe

Ćwiczenia

Wprowadzenie do filozofii (terminy, metodologia). Periodyzacja rosyjskiej myśli filozoficznej XVIII i XIX w. Filozofia w dziełach literackich (literatura rosyjska XIX i początku XX wieku). Wiek XIX: „Humanizm estetyczny” – N. Karamzin, A. Puszkina, M. Lermontow, F. Tiutczew. Rosyjska myśl estetyczna pierwszej połowy XIX w. W. Odojewski, P. Czaadajew. Okcydentaliści i słowianofile – P. Czaadajew, W. Bieliński, A. Hercen, A. Chomiakow. Dominacja pozytywnego materializmu – okres nihilizmu i „sześcudziesiątników” w literaturze – N. Czernyszewski i następcy. Dialektyka

wiary – F. Dostojewski, L. Tolstoj. Koniec XIX i początek XX w. Platonizm – pojecie scalające. Filozofia i religia – Wł. Sołowjow jako transformator myśli Platona.

Wykład

Cechy filozofii rosyjskiej. Repetytorium z periodyzacji rosyjskiej myśli filozoficznej (myśl filozoficzna okresu staroruskiego XI – XVII, Oświecenie w Rosji koniec XVIII – pocz. XIX wieku, filozofia rosyjska drugiej połowy XIX wieku, rosyjska filozofia religijna początku XX wieku. Metafizyka wszechjedności i rosyjski renesans religijny, rosyjski marksizm. Filozofia po rewolucji 1917 roku, filozofie rosyjskie czasów najnowszych). Zanim powstały systemy. Historiozofia P. Czaadajewa. Słowianofilstwo i okcydentalizm. Heglizm w Rosji. Myśl F. Dostojewskiego i L. Tolstoja. Renesans kulturowy i religijny na przełomie XIX i XX w. Od marksizmu do idealizmu. Antropocentryzm i „panmoralizm” – dominanty rosyjskiej myśli filozoficznej. W. Sołowjow – twórca pierwszego systemu filozoficznego w Rosji. Idee wszechjedności, Bogoczołwieczeństwa i Sofii. Historiozofia. Filozofia miłości. Estetyka. Koncepcja sztuki teurgicznej. N. Fiodorow. Koncepcja „filozofii wspólnego czynu”. Utopia immanentnego wskrzeszenia i „regulacji” wszechświata. Kosmizm rosyjski: Fiodorow, Wiernadski, Ciołkowski. D. Merezkowski: próba syntezy pogaństwa i chrześcijaństwa. „Trzeci Testament” – utopia religijno-społeczna. W. Rozanow. Krytyka prawosławia. Judaizm i Nowy Testament – manichejskie rozdwojenie. Ciało i płeć jako kategorie religijne i metafizyczne. L. Szestow. Filozofia wolności. Antynomia rozumu i wiary. Zawieszenie etyki wobec religii – „sola fide”. N. Bierdiajew. Osoba - wolność – twórczość jako podstawowe idee filozofii człowieka. Eschatologiczny wymiar twórczości. P. Florenski. Idee filozoficzne w horyzoncie religijnym. Wszechjedność i Sofia. Teologia ikony. S. Bułgakow. Idea Sofii. Problem zła. Koncepcja wolności. Marksizm. Plechanow i Lenin. Mesjanizm rosyjski i euroazjatyzm.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Semestr 3

- L. Stołowicz, Historia filozofii rosyjskiej, tłum. B. Zyłko, Gdańsk 2009.
- A. Walicki, Zarys myśli rosyjskiej od Oświecenia do renesansu religijno-filozoficznego, Kraków 2005.
- M. Łoski, Historia filozofii rosyjskiej, tłum. H. Paprocki, Kety 2000.
- Н. Лосский, История русской философии, (dowolne wydanie).
- W. Rozanow, Legenda o Wielkim Inkwizytorze F. M. Dostojewskiego, Warszawa 2004.
- L. Szestow, Dostojewski i Nietzsche filozofia tragedii, Warszawa 1987.
- A. Puszkina, wiersze.
- M. Lermontow, wiersze.
- F. Tiutczew, wiersze.
- I. Turgieniew, Ojcowie i dzieci, (dowolne wydanie).
- Н. Чернышевский, Что делать, Ленинград 1975.
- Ф. Достоевский, Преступление и наказание (dowolne wydanie).
- Л. Толстой, Крейцерова соната, Москва 2007 (opcjonalnie).
- В. Соловьев, Краткая повесть об Антихристе, Санкт-Петербург 1994.

A.1. wykorzystywana podczas wykładu

Semestr 4

- M. Łoski, Historia filozofii rosyjskiej, Kety 2000.
- L. Stołowicz, Historia filozofii rosyjskiej, Gdańsk 2008.
- В. Зеньковский, История русской философии, dowolne wydanie.
- В. Розанов, Метафизика Христианства, Москва 2000.
- T. Śpidlik, Myśl rosyjska. Inna wizja człowieka, Warszawa 2000.
- Л. Шестов, Афины и Иерусалим, СПб 2001.
- Вл. Соловьев, Россия и Вселенская Церковь, Минск 1999.
- Н. Федоров, Философия общего дела, т.1-2, Москва 2003.
- Н. Бердяев, Русская идея, Paris 1971.
- Г. Флоровский, Пути русского богословия, Paris 1983.
- W. Krzemień, Filozofia w cieniu prawosławia. Rosyjscy myśliciele religijni przełomu XIX i XX wieku, Warszawa 1979.
- G. Przebinda, Od Czaadajewa do Bierdiajewa. Spór o Boga i człowieka w myśli rosyjskiej /1832-1922/, Kraków 1998.
- A. Walicki, Rosyjska filozofia i myśl społeczna od oświecenia do marksizmu, Warszawa 1973.
- C. Wodziński, Wiedza i zbawienie. Studium myśli Lwa Szestowa, Warszawa 1991.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Semestr 3

- P. Evdokimov, Prawosławie, (dowolne wydanie).
- T. Spidlik, Myśl rosyjska inna wizja człowieka, tłum. J. Dembska, Warszawa 2000.
- L. Tolstoj, Chto takoje iskusstwo, [w:] L. Tolstoj, Połnoje sobranije soczinienij, t. 30, Moskwa-Leningrad 1928-1956.
- B. Jegorow, Oblicza Rosji. Szkice z historii kultury rosyjskiej XIX wieku, Gdańsk 2002.

Semestr 4

- L. Stołowicz, Historia filozofii rosyjskiej, Gdańsk 2008.
- W. Krzemień, Filozofia w cieniu prawosławia. Rosyjscy myśliciele religijni przełomu XIX i XX wieku, Warszawa 1979.
- G. Przebinda, Od Czaadajewa do Bierdiajewa. Spór o Boga i człowieka w myśli rosyjskiej /1832-1922/, Kraków 1998.

- A. Walicki, Rosyjska filozofia i myśl społeczna od oświecenia do marksizmu, Warszawa 1973.

Prowadzący każdorazowo określa obowiązujący zakres literatury przedmiotu.

B. Literatura uzupełniająca

- L. Bazyłow, Historia nowożytnej kultury rosyjskiej, Warszawa 1986.
- L. Szestow, Na szalach Hioba, Warszawa 2003.
- M. Bierdiajew, Filozofia Wolności, Białystok 1995.
- P. Florenski, Ikonostas i inne szkice, Białystok 1997.
- S. Bułgakow, Prawosławie: zarys nauki Kościoła prawosławnego, tłum. H. Paprocki, Białystok 1992.

Prowadzący każdorazowo aktualizuje obowiązujący zakres literatury przedmiotu.

B. Literatura uzupełniająca

- W. Tatariewicz, Historia filozofii, Warszawa 2009.

Prowadzący każdorazowo aktualizuje obowiązujący zakres literatury przedmiotu.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02, K_W05, K_W10, K_W11 K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U07, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14, K_U15 K_K01, K_K03	K_W01, K_W02, K_W05, K_W10, K_W11 Student: <ul style="list-style-type: none"> • zna terminologię z zakresu nauk humanistycznych takich jak nauki o kulturze i religii, językoznawstwo i literaturoznawstwo, a także dziedzin i dyscyplin pokrewnych, właściwych dla kierunku rosjoznawstwo (K_W01), • ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu nauki o kulturze i religii (K_W02), • ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze, w tym przede wszystkim w kulturze rosyjskiej (K_W05), • ma wiedzę o współczesnych dokonaniach, ośrodkach i szkołach badawczych, obejmującą wybrane obszary nauk humanistycznych i nauk pokrewnych właściwych dla kierunku rosjoznawstwo (K_W10), • zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, właściwe dla tradycji europejskiej, teorii lub szkół badawczych w zakresie nauk humanistycznych i pokrewnych, właściwych dla kierunku rosjoznawstwo (K_W11).
	<h4 data-bbox="703 1111 858 1137">Umiejętności</h4> K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U05, K_U07, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14, K_U15 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji ze źródeł w języku polskim i rosyjskim, zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego (K_U01), • potrafi przeprowadzić analizę problemów badawczych, poprzedzoną właściwym doбором metod i narzędzi badawczych charakterystycznych dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla rosjoznawstwa (K_U02), • potrafi w sposób zgodny z zasadami obowiązującymi w danej dziedzinie i dyscyplinie naukowej opracować wyniki badań i dokonać ich prezentacji (K_U03), • umie samodzielnie i pod kierunkiem opiekuna naukowego zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności badawcze, korzystając ze źródeł w języku polskim i rosyjskim (K_U04), • potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla rosjoznawstwa w zakresie nauki o kulturze i literaturoznawstwa (K_U05), • potrafi rozpoznawać różne rodzaje wytworów kultury i literatury rosyjskiej, a także przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historycznokulturowym i historycznoliterackim (K_U07), • posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków (K_U10), • definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe zagadnienia właściwe dla nauk humanistycznych oraz nauk o polityce, nauk o mediach, prawa i ekonomii w pracy nad wybranymi tematami w języku polskim i rosyjskim (K_U11), • posiada umiejętność tworzenia typowych prac pisemnych w języku rosyjskim i

polskim oraz prostych rozprawek w dodatkowym języku obcym, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U13),

- prezentuje efekty swojej pracy w języku polskim i rosyjskim w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik, dostosowanych do odpowiedniej dziedziny nauk (K_U14),

- posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i rosyjskim, dotyczących zagadnień ekonomicznych, medioznawczych, społecznych, kulturoznawczych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U15).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K03

Student:

- ma świadomość zakresu swojej wiedzy i umiejętności fachowych, a także rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie wybranej specjalności oraz ogólnohumanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych (K_K01),

- potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania (K_K03).

Kontakt

diana.obolenska@ug.edu.pl